

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ylijohtaja Riku Huttunen, TEM 9.6.2020 yhteenveto ja loppusanat Toimialojen tiekartat -tulosseminaarissa

Kiitokset kaikille yhteisesti ja erityisesti esityksiä pitäneille. Erinomaista työtä!

Teen osaltani lyhyen yhteenvedon ja joitakin nostoja esitysten pohjalta:

- Energiasta aloittaen: tiekarttojen toteuttaminen vaatii **lisää sähköä** (päästötöntä, kohtuuhintaista ja toimitusvarmaa), niin teollisuuden kuin yhdyskuntienkin tarpeisiin. Se liittyy myös lämpöjärjestelmien vähähiilistämiseen. Näille ja muillekin kaivattaville investoinneille tulee taata edellytykset luvituksen, kaavoituksen yms. kautta.
- Vähäpäästöisyystavoitteet ovat saavutettavissa **olemassa olevilla tai näköpiirissä olevilla teknologioilla**. Plennaista on edetä niiden osalta kaupallisesti kannattavaan toteutukseen.
- Investoinnit **TKI-toimintaan ja pilotti- ja demolaitoksiin** rakentavat vahvasti polkua vähähiilisyteen. Teknologianeutraalius on lähtökohta tässä toiminnassa.
- **Yksittäisten investointien vaikutus** päästökehitykseen on hyvin suuri (esim. SSAB:n Raahan tehdas), ja päästövähennykset eivät siksi tapahdu lineaarisesti vaan portaittain.
- Joka tapauksessa **tarvitaan kaikkia toimijoita** ja mittava kirjo toimia ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi.
- **Ilmastonmuutos ratkaistaan tekemällä – ei rajoittamalla ja investoimalla – ei leikkaamalla.**
- **Toimintaympäristön** pitää olla kunnossa:
 - politiikan pitkäjänteisyys ja ennakoitavuus
 - sääntely kohdillaan, esim. energiaverotus
 - riittävä TKI-panostus
 - riittävästi koulutettuja osajia
- EU:n **Green Deal** on Euroopan kasvustrategia, mitä myös tämä kotimainen tiekarttatyö osoittaa.
- **EU:n elpymispaketti** pitää pyrkiä hyödyntämään nimenomaan satsauksena tulevaisuuteen ja uusiin ratkaisuihin.
- Suomalaisen teollisuuden potentiaalinen **kädenjälki on sekä tuotteiden että ratkaisujen viennin kautta mittava**, Suomi tarjoaa ratkaisuja maailmalle.
- Myös **tiekartta-konsepti** on potentiaalinen vientituote, kysyntää varmasti riittää.

Ministeriön ja valtiovallan osalta tuloksia hyödynnetään ensi vuonna valmistuvan kansallisen **ilmasto- ja energiastrategian** tarpeisiin ja jalostettaviksi politiikkatoimiksi. Käynnissä olevaa talouden **elvytyskeskusteluakin** tiekartat avittavat selkeillä ehdotuksilla.

Meillä TEM:ssä on **sektori-integraatiota** käsittelevä työryhmä valmisteilla. Työryhmä tarkastelee sekä energiajärjestelmän että teollisuuden integraatiota ja se on tarkoitus asettaa jo ennen kesälomia. Työhön sisältyy vetytalouden mahdollisuuksien arviointi osana sektori-integraatiota.

Tiekarttatyö on osoittanut suomalaisen yhteiskunnan erään vahvuuden – **julkisen ja yksityisen toiminnan kumppanuuden**. Jatkamme varmasti koordinoivaa yhteistyötä, jotta myös tiekarttojen jalkautus ja jalostaminen investoinneiksi onnistuu.

Kiitokset tähänastisesta työstä kaikille tiekarttojen tekijöille. Paljon valmista on tullut ja lisää valmistuu lähiaikoina. Haluaisin muistuttaa, että valmiisiin tiekarttoihin ja vielä valmisteilla olevien tiekarttojen tilanteisiin pääsee käsiksi tiekarttasivustomme <https://tem.fi/tiekartat> kautta.